

Ninni Holmqvist: Biroller (2002)

Hud

Det är eftermiddag, jag är fem år och sitter på förstutrappan till vårt sommatorp i Dimhult, Småland. Det är skog runt om. Jag leker med en liten Dinkytoysbil, en röd Mercedes med fyra öppningsbara dörrar, när jag hör ljudet av en riktig bil genom lövprasslet och fågelsången, och mamma kommer ut på trappan med en stor kaffebricka just som vår vita Ford Taunus tränger ut ur skogen och in i trädgården och stannar. Pappa kliver ur, portföljen i handen. Han är glad. Han ler så att hans ögon blir sneda med blänk inuti. Mamma ställer försiktigt ner brickan på trappan och där finns ljusgul saft i en tillbringare och ett glas med sugrör, och tv-kannen och två kaffekoppar, samt ett stort fat med kanelnäckor, vaniljdrömmar och chokladrutor, och pappa svänger med portföljen när han kommer emot oss och ropar: »Nu jävlar i hoppet är det semester!« och mamma, som har håret i en tjock rödblond hästsvans och fräknar på de bara överarmarna, försöker låta allvarlig när hon säger: »Men Tore, svär inte inför pojken!« Han svarar inte, han kysser henne på munnen istället och viskar något som jag inte hör och sedan rufsar han mej i håret. Och så står han

där i sin grå kostym och med den nötbruna läderportföljen som han plötsligt tittar ner på, och medan han lyfter upp den med båda händerna säger han till den som om den vore en människa: »Nämen, är du fortfarande med? Hörde du inte vad jag sa? *Nu är det semester*, sa jag.«

Och han flyttar blicken från portföljen till mej. »Vad ska jag ta mej till, Kjell? Hur blir jag av med den här?»

»Släng in den i en buske«, föreslår jag.

»Bra idé!« säger han, vänder sej om och kastar iväg portföljen som singlar i en vid båge över gräsmattan och landar i en stor fläderbuske, försvinner in i den. Jag börjar skratta, mamma skakar på huvudet och ler, och hela tiden medan hon håller upp kaffe i de två kopporna och pappa tar av sej kavajen, hänger upp den på ytterdörrens handtag och kavlar upp skjortärmarna bubblar skrattet ur mej, och när pappa sätter sej – alldeles intill mej sätter han sej, så nära att jag känner lukten av svett och cigarr – tar jag om hans underarm som är solbränd med silkesvita hårstrån och säger: »Du är så rolig, pappa, du är den roligaste människan i hela världen!«

»Det är ju tur att du tycker det«, svarar han, »för nu ska vi vara tillsammans hela dagarna i nästan en hel månad, och cykla till sjön och bada och ro ut med ekan och fiska abborre.« Han tar min hand i sin och svettlukten kommer närmare, den är lite frän och påminner vagt om curry, och hans hand är bred och lång mot min och rödbrun som en indians och med blålila ådror som buktar under huden.

»Ska vi tälja såna där båtar också?« säger jag. »Såna som du gjorde när du var liten?»

»Barkbåtar? Jajamen, det kan du lita på!« Och nu släpper han min hand och tar en kanelnäckä från fatet.

Efter kaffet går pappa och lägger sej med en bok i hängmattan som hänger mellan två äppleträd. Mamma och jag sitter kvar på trappan. Jag dricker saft och kör förstrött fram och tillbaka med den röda Mercedesen. En nyckelpiga kommer flygande och landar på min fot. Den börjar gå, den promenerar ut på min stortå och det kittlar mjukt. Mamma löser korsord. Pappa ligger och läser tills boken sjunker mot bröstet, och när den faller ner i gräset och slår ihop med en liten smäll märker han det inte, för han har somnat, och mamma och jag ler mot varandra. Sedan reser hon sej och går in och börjar med maten och jag sitter där med nyckelpigan och min bil, och när maten är klar och mamma ropar i fönstret går jag in i köket – och det luktar isterband där, och stuvad potatis och kokta morötter – men pappa ligger kvar och när han inte kommer ber mamma mej gå ut och väcka honom, så jag går tillbaka ut och knipsar ett grässtrå att kittla honom med.

Jag smyger fram, ställer mej på tå och kittlar honom under hakan, men han vaknar inte, så då kittlar jag honom i örat istället, försöker låta bli att fnissa och vispar runt med grässtrået i öronsnäckan, sticker in det i hörselgången. Men han reagerar inte nu heller, han ligger helt stilla och blundar och den ena armen har fallit ner och dinglar över gräs-

mattan. Jag tar tag i hans stora hand med båda mina händer, och den är varm, men slapp och tung, och det är något konstigt, det är något som är fel, och jag ropar: »Pappa!« och drar häftigt i armen varpå hängmattan gungar, först emot mej, sedan ifrån mej, och när den gungar ifrån mej faller han ur den; alldeles lealös och tung som vore han fylld med blykulor ramlar han ner på gräsmattan framför mina fötter, och när huvudet dunsar i marken öppnas hans ena öga och stirrar snett uppåt förbi mej, och över honom gungar hängmattan tom.

Nästa sommar. Min lillasyster Kristin är sex månader och ligger i vagnen vid förstutrappan där mamma sitter och stickar med transistorradiation bredvid sej. Min kompis Mats och jag spelar fotboll på gräsmattan. Det är min första riktiga läderboll och den är vit, och när jag missar en passning far den iväg och rullar in under den stora fläderbusken och jag springer efter och ner på alla fyra, in under busken, och där i det gröna doftande dunklet landar jag rätt på pappas portfölj. Jag glömmer bollen som hamnat strax intill, borstar med darriga händer bort fjolårslöv, kvistar och grus från portföljen. Lyfter försiktigt upp den i knät. Lädret känns hårt och stumt, det har mist all sin spänst och lyster och blivit kallt mörkbrunt till färgen. I den svarta, starkt jorddoftande rektangel den lämnar efter sej på marken springer gråsuggor och andra ljusskygga kryp oroligt omkring. Jag vill öppna portföljen, jag vill in i den, jag vill *in* –

och fingrar i närmast febrig iver på metallspännena som gulnat av begynnande rost. Men då ropar Mats: »Kjelle, var blir du av?«, och när jag tittar ut genom bladverket med de smörvita blomklasarna som luktar saft ser jag hur han närmar sej, och bakom honom skymtar jag mamma på trappan och hör hur hon sjunger med i någon schlager på radion – och hon låter nästan glad – medan Kristin jollrar i vagnen, och då lägger jag tillbaka portföljen, passar in den exakt i den svarta rektangeln, krafsar över löv, kvistar, jord. Så kryper jag ut ur busken med bollen i famnen, och innan Mats hinner säga eller fråga något sparkar jag iväg bollen, hårt, så att den flyger i en lång, vit båge över gräsmattan och ända in i skogen.